

Arhiv Bos. krajine B. Luka

ABK 209-46-17/273

S J E Ć A N J A

Djed Ilija Kecmanović bio je sveštenik u selu Čitluk kod Bos.Kostajnice.Završio je Bogosloviju Vase Pela-gića u Banjoj Luci.Da bi bio rukopoložen za paroha u selu Čitluku morao je crkvenim vlastima dati 100 dukata.Taj novac mu je pozajmio trgovac Tihić iz sela Užice kod Bosanske Kostajnice s tim da mu dug u ratama otplaćuje bez od-redjivanja roka.Već je bilo poznato da crkvena grčka pravoslavna jurisdikcija pokazuje nezajažljivost i pohlepu za novcem koristeći svaku priliku za razrezivanje poreza koje je domaće sveštenstvo moralo plaćati.Zbog toga su i tinjale težnje za oslobođanje od grčke crkvene jurisdikcije.

Aktivno učestvujući u bosansko hercegovačkom ustanku 1875.godine,djed je poslije poraza ustanka sa stanovništvom svoje parohije pobjegao preko ūne na austrougarsku teritoriju ispred terora turskih vlasti.Naselili su se kod Pakraca u jednom selu.Tamo se i rodio moj otac Dušan.

Ilija Kecmanović oženio se sa Milicom Rakić iz sela Smoljana kod Bos.Petrovca.U braku su stekli četiri sina i sedam kćeri: Damjan (bio kraće vrijeme poreski činovnik u Bos.Kostajnici, a kasnije zemljoradnik),Vojislav,Dragutin (bio austrougarski, a potom jugoslovenski oficir),Dušan,Djuja,Smilja,Vukosava,Milja,Zorka,Desa i još jedna kćerka čijeg se imena trenutačno ne mogu sjetiti.Najstariji sin bio je Damjan,a poslije njega moj otac Dušan.

Nakon austrougarske okupacije djed se vratio sa stanovništvom u Čitluk gdje je nastavio rad u svojoj parohiji sve do svoje smrti neposredno poslije prvog svjetskog rata.Umro je u svojoj 85.godini nakon 50 godina rada kao paroh.Sahranjen je na groblju kraj pravoslavne crkve u Čitluku.

Moj se otac rodio u toku izbjeglištva.Sa ostalom braćom pohadjao je osnovnu školu u Bos.Kostajnici.Nakon završetka osnovne škole pohadjao je Gradjansku školu u Hrvatskoj Kostajnici,a nakon toga Bogosloviju u Reljevu.Po što odmah nije dobio mjesto za sveštenika,radio je kao učitelj u selu ČADŽAVICA kod Bos.Novog.Zatim je postao paroh u Bos.Kostajnici gdje je ostao sve do 1912.godine,kada je izabran za okružnog paroha u Banjoj Luci.Oženio se sa mojom majkom Grozdom Misaljević iz Bos.Dubice,djevojkom iz zanatljijske porodice.U braku su stekli četvero djece: Milivoj (12.juna 1889.godine u Bos.Kostajnici),Ilija,Mara i Milica.Svi smo rođeni u Bos.Kostajnici.

Početkom prvog svjetskog rata otac je uhapšen i deportovan u Arad,gdje je ostao sve do 1917.godine.Poslije puštanja iz logora došao je u Banju Luku,ali za kratko jer ga ubrzo hapse i odvode za taoca u logor u Doboju.Medju ostalim taocima na tzv.dobojskoj čupriji bilo je i vojnika srpske vojske koje su zarobili.Tamo je neke Srbijanee otac učio pismenosti.Jednog takvog sreća je ponovo kad je došao u Beograd kao poslanik Ustavotvorne skupštine.

Iz logora je bio pušten neposredno pred kraj prvog svjetskog rata.U burnim danima raspadanja austrougarske države izabran je za člana Narodnog vijeća u Banjoj Luci.Nisu mi poznati članovi Narodnog vijeća,ali pretpostavljam da je bio član i Slavko Pišteljić,tada još student medicine.No,ako nije bio član Narodnog vijeća,bio je veoma aktivna u poslovima vezanim za rad ovog tijela.I sam se sjećam da je otac sa još nekim članovima Narodnog vijeća išao po području Bos.Krajine da bi smirivao narod koji se spremao da se obračuna sa begovima i uopšte svima onima koji su željeli da se obračunaju sa vlasnicima kmetovskih selišta i ljudima koji su bili vezani za austrougarsku vlast.Otac je posebno smirivao srpski pravoslavni živalj na području Bos.Dubice naglašavajući da će narodna vlast koja se uspostavlja rješiti sve sporne slučajeve i suditi svima onima koji su se ogriješili o narod na bilo koji način.Budući da su ga dobro poznавали,a u narodu je uživao veliki autoritet,njegova su nastojanja urodila plodom.U danima prevrata bilo je i sitnih računica pojedinaca

koji su željeli da se svete, da sami kroje pravdu ne razmišljajući da na taj način i sami postaju nosioci anarhije. Zbog toga je otac i samrao za potreblno da se politički angažuje sve dok se na uspostavi redovna vlast.

Sa bratom sam pohadiao Osnovnu školu u Bos.Kostajnici.Učitelj mi je bio Jančić i jedna učiteljica hrvatske nacionalnosti čijeg se imena ne sjećam.Nastavio sam Veliku realku u Banjoj Luci.Rat me je zatekao u trećem razredu.Tada sam kao sin prote Dušana bio isključen.U toku rata završio sam treći i četvrti razred kao privatni djak u Zagrebu.Školovanje sam nastavio tek poslije prvog svjetskog rata.

19.mart 1975.godine
Banja Luka

(ing.Milivoj Kecmanović)

